

J. R. dos Santos

A KORMÁNYZÓ SZERETŐJE

Kossuth

JOSÉ RODRIGUES DOS SANTOS

A KORMÁNYZÓ SZERETŐJE

KOSSUTH KIADÓ

XIII.

A papíron lévő összeget látva Artur dühös lett. Meredten bámulta a hármast és a nullát, mintha ezzel változtatni tudna bármin is. Hátra dőlt a székén.

– Harminc *pataca*, Lobo? Manapság harminc *pataca* már semmire nem elég – mondta felháborodva.

Lobo, aki a kormányzó irodájában ült a szokásos heti megbeszélésen, csüggedten megvonta a vállát.

– Valóban így van, de ennél többet nem tudunk kigazdálkodni.

Artur az íróasztalra könyökölt.

– Segítenünk kell a menekülteket. Biztosan van rá mód, hogy többet adhassunk nekik harminc *patacánál*.

Lobo csak a fejét rázta, ahogyan ebben a helyzetben bármelyik pénzügyminiszter ezt tette volna.

– A makaói kaszinók Hongkongból érkező látogatói jelentették az egyik fő bevételi forrásunkat, kormányzó úr. Azzal, hogy Hongkong elesett, ezt elvesztettük, hiszen ők már nem jönnek. A Central Hotelben és a Grande Hotelben működő kaszinók bevétele egyik pillanatról a másikra rohamosan lecsökkent. Már csak a Hongkongból áttelepült gazdag családokban bízhatunk. Manapság leginkább ők meg a japánok látogatják ezeket a helyeket.

– Nem rám tartozik, hogy a kaszinók bevétele miként alakul – vágott a szavába a kormányzó. – Évi kétmillió hongkongi dollár befizetéséért cserébe kapták meg a működési engedélyt. Ennyit kell befizetniük, függetlenül attól, hányan látogatják őket.

– Attól tartok, hogy ez nem egészen így működik, kormányzó úr – ellenkezett Lobo. – A kaszinók engedélyezése hamarosan lejár, és új

pályázatot kell kiírnunk. Ha kevesebb látogatója van a kaszinónak, akkor nem fizetnek annyit az engedélyért, és a pályázók kevesebbet ígérnek, mint a jelenlegi kétmillió hongkongi dollár.

– Micsoda? – ugrott fel Artur. – Ez lehetetlen! Nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy ennyi pénzről lemondjunk, Lobo! Szükségünk van rá, hogy el tudjuk látni a menekülteket.

– Teljesen igaza van, kormányzó úr, de minden attól függ, mennyit fizetnek az engedélyért. Ha kevesebben mennek a kaszinóba, kevesebb pénz jut az államnak. Sajnos ez ilyen egyszerű.

– Valahogy meg kell oldania ezt a dolgot, Lobo – mondta Artur.

– Mindent megteszek, amit csak tudok, kormányzó úr. De nemcsak az a gondunk, hogy a kaszinó látogatottságának csökkenésével egyre kevesebb bevételhez jutunk. Ennél sokkal nagyobb problémát jelent a kiadások növekedése. Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a gyarmat költségvetésének tetemes hányadát fordítjuk arra, hogy szálláshelyet béreljünk a menekülteknek. Ön is tudja, hogy a Belavista Hotel, a Katonai Egylet, a Tamagnini Barbosa kerület, az Ilha Verdén lévő gyár és a többi egy vagyonba kerül. – Az aláírásra váró okmányon lévő összegre mutatott. – Ebben a helyzetben pedig nem fizethetünk havi harminc patacánál többet a portugál menekülteknek, és fogalmam nincs, hogy ezt is meddig tudjuk biztosítani.

– Csakhogy harminc pataca semmire nem elég! Egy pár cipő is legalább harminckét patacába kerül – erősködött Artur.

– Ennyit tudunk adni, kormányzó úr. Még ez is több, mint amennyit a kínai menekültek kapnak.

– És ha valahol máshol spórolnánk? – kérdezte a kormányzó.

– Hol, kormányzó úr? Mindenütt csökkentjük a kiadásokat.

– Mindig van valami, amin még lehet egy keveset spórolni. Tegnap például az egészségügyi tárca vezetője utasításba adta, hogy a Conde de São Januário kórházban a toalettpapír mindkét oldalát használják.

– Hogy micsoda? – kérdezte harsányan nevetve Lobo.

– Mi ezen olyan nevetséges? – kérdezte rosszállóan Artur.

– Bocsánatot kérek, kormányzó úr – próbált némi komolyságot magára erőltetni Lobo, látva, hogy a főnöke mennyire helyteleníti a viselkedését. – Csak elképzelttem, ahogy Richie és Leão a kórházi vécén ül, és ugyanannak a vécépapírnak a két oldalát használja.

– Ebben nincs semmi nevetséges, Lobo.

– Tudom, tudom. De sajnálattal kell közölnöm, nem a vécépapírral takarékoskodva lesz több bevételünk. Ahol jelentősebb megszorításra volt mód, ott már megtettük. Máshonnan már csak fillérek jönnek be.

Artur rájött, hogy az egészségügyi tárca vezetőjének ötlete balgaság, még egyszer végigolvasta az előterjesztést, majd aláírta.

– Harminc *pataca* még mindig jobb, mint a semmi – vonta le a következtetést Artur.

– De még azt sem tudom, hogy egyáltalán képesek leszünk-e teljesíteni ezt a vállalást – jegyezte meg Lobo ismét, majd a kormányzóra nézett. – Tudja, mit kellene tennünk? Amikor Hongkongban beszéltem ezekkel az emberekkel, kiderült, hogy a többségük brit állampolgár. Sokan közülük csak azért jöttek első elkeseredésükben a konzulátusunkra, hogy portugál útlevelet kérjenek, mert mindenképpen el akartak onnan menekülni. És mivel a nagyszüleik portugálok voltak, ezért megkaphatták, de azt hiszem, beszélünk kellene ebben az ügyben Reeves konzul úrral, mert Angliának hozzá kellene járulnia az angol menekültek költségeihez. Ezzel nagy terhet venne le a vállunkról.

– Már beszéltem vele erről.

– És?

– Természetesen egyetértett. London engedélyére vár, hogy...

Kopogtak az ajtón, majd Tavares kapitány lépett a szobába.

– Kormányzó úr, zavarhatnám egy pillanatra?

– Nem látja, hogy tárgyalunk? Tudja, hogy ilyenkor csak sürgős esetben zavarhat. Valami baj van? – kérdezte Artur türelmetlenül.

– Látogatója érkezett, kormányzó úr.

– Várjon a sorára. Mióta számít sürgős ügynek egy látogatás?

A szárnysegéd habozott.

– Sawa ezredes segédtisztje, Ishikawa őrnagy van itt. Azt mondja, hogy sürgősen beszélnie kell önnel.

Artur hátradőlt a székében, és aggodalmas pillantást váltott Lobóval.

– Ajaj! – kiáltotta. – Biztosan a Belső kikötőben történt lövöldözés miatt jött. Még sok fejfájást fog okozni nekünk, hogy rálöttek arra a japán hajóra, amelyik el akarta vontatni az angol menekültekkel teli kompot.

– Mondja meg neki, hogy teljes képtelenségnek tartottuk, hogy az ő vonatóhajójuk az, és azt gondoltuk, megint a kínai kalózzokkal állunk szemben – tanácsolta Lobo. – Végül is, a hongkongi japán hatóságok

engedélyezték, hogy a komp elinduljon Makaóba. Logikusan gondoltuk hát úgy, hogy nem ők akarták elvontatni.

– Ne aggódjon, nagyon jól tette, amit tett, teljesen egyetértek vele – nyugtatta meg a kormányzó. – Senki nem kételkedik benne. Még csak az kéne, hogy a japánok elvontassanak egy hajót a gyarmatunkról, és mi ölbe tett kézzel nézzük.

– Köszönöm, kormányzó úr. De azt tudnia kell, hogy igen kényes helyzetben vagyunk. Súlyos következményei lehetnek annak, hogy tüzet nyitottunk a japánokra.

– Ne aggodalmaskodjon, Lobo. Most rajtam a sor, hogy szembenézzek a japánokkal.

Csakhogy az is gondot jelenthet, hogy Lobo személyesen vett részt a japán hajó elleni támadásban.

– Mit mondjak Ishikawa őrnagynak, ha rákérdez, hogy ott voltam-e a naszádon? – kérdezte Lobo. – Arról nem szabad megfeledkeznünk, hogy fél órával az események előtt Sawa ezredes a Belső kikötőben járt, és lehetséges, hogy látott engem.

Artur a szobájából nyíló oldalajtóra mutatott.

– Doktor Lobo, természetesen ön nem lehet jelen ezen a beszélgetésen – jegyezte meg. – Menjen, és várjon a kék teremben, legyen szíves.

Lobo az oldalajtón keresztül távozott, Tavares kapitány pedig utasításra várt a Kempeitai tisztjével kapcsolatosan, aki bejelentkezés nélkül érkezett a Palácio da Praia Grandéba.

– Beengedhetem, kormányzó úr?

Artur arra a halom papírra nézett, amelyet Lobo tett az asztalára, mielőtt aláírta volna a portugál menekülteknek kiutalandó harminc patacát. Mind arra vártak, hogy átnézze és aláírja őket. Egyik sem volt ugyan sürgős, ezt jól tudta, de úgy gondolta, nem lenne jó, ha azonnal fogadná a Kempeitai tisztjét. Ha túl szívélyes, azt a hatást kelti, hogy alárendeli magát neki, de lekezelően sem viselkedhet vele, mert az ellenségeskedéshez vezet. Semlegesen kell hát viszonyulnia hozzá, szívélyesen és barátságosan, ugyanakkor határozottan és tárgyilagosan.

Kezébe vette a tollát, maga elé tette az első dokumentumot és beleolvasott.

– Hadd várjon fél órát, csak utána vezesse be! – mondta.